

Päiväys
11.6.2024

Diaarinumero
102/03.04.04.04.19/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

11.6.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **18.6.2024**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 11.6.2024 nro 779/2024, valitus ympäristönsuojelulain mukaisessa tarkkailusuunnitelma-asiassa, Vähä Vehkanevan turvetuotantoalueen päästötarkkailua koskeva suunnitelma, Kaustinen, Kruunupyö.

Valittaja ja hakija

Oy Alholmens Kraft Ab

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **11.6.2024 – 18.7.2024**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **18.7.2024**.

Datum

11.6.2024

Diarienummer

102/03.04.04.04.19/2023

OFFENTLIG KUNGÖRELSE

Vasa förvaltningsdomstols beslut i ett besvärssärende enligt miljöskyddslagen

Dagen då kungörelsen har publicerats på Vasa förvaltningsdomstols webbplats

11.6.2024

Dagen för delfående av beslutet

Enligt 62 a § 3 momentet i förvaltningslagen anses delfäendet ha skett den sjunde dagen efter publiceringstidpunkten.

Dagen för delfående av beslutet är **18.6.2024**.

Ärende

Vasa förvaltningsdomstols beslut 11.6.2024 nr 779/2024, besvär enligt miljöskyddslagen gällande övervakning av torvproduktionsområdets utsläpp i Vähä Vehkaneva, Kaustby, Kronoby.

Ändringssökande och sökande

Oy Alholmens Kraft Ab

Hur kungörelsen och beslutet hålls offentligt tillgängliga

Denna kungörelse och beslutshandlingen hålls offentligt tillgängliga under tiden **11.6.2024 – 18.7.2024** på Vasa förvaltningsdomstols webbplats på adressen:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Anvisningar för överklagande och besvärstiden

Anvisningar för hur man överklagar finns i den del av beslutet som gäller överklagande samt i den besvärсанvisning som finns som bilaga till beslutet. Besvärstidens sista dag är **18.7.2024**.

11.06.2024

Dnro 102/03.04.04.04.19/2023

Asia

Valitus ympäristönsuojelulain mukaista tarkkailusuunnitelmaa koskevassa asiassa

Valittaja ja hakija

Oy Alholmens Kraft Ab

Päätös, josta valitetaan

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto 19.12.2022 nro 198/2022

Aluehallintovirasto on muuttanut 6.9.2011 antamallaan päätöksellä nro 101/2011/1 tarkistamaansa Vähä Vehkanevan turvetuotannon ympäristölupaa käyttö- ja päästötarkkailua koskevan lupamääräyksen 11 sekä aluehallintoviraston päätöksen liitteenä 3 olevan käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelman osalta.

Muutettu lupamääräys kuuluu kokonaisuudessaan seuraavasti:

11. Käyttö- ja päästötarkkailu on toteutettava tämän päätöksen liitteenä 3 olevan suunnitelman mukaisesti.

Tarkkailusuunnitelmaa voidaan tarkentaa Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailun kattavuutta.

Päästötarkkailu voidaan toteuttaa osana yhteistarkkailua.

Aluehallintovirasto on määrännyt, että käyttö- ja päästötarkkailua on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelma sisältää muun ohella seuraavaa:

Vesiin johdettavien päästöjen ja pintavalutuskentän tehon tarkkailu

Virtaama mitataan jatkuvatoimisesti ympäri vuoden.

Vesinäytteet otetaan laskeutusaltaan jälkeen ennen pintavalutuskenttää ja pintavalutuskentän jälkeen mittakaivosta seuraavasti:

huhti–syyskuussa 1 krt / kk

loka–maaliskuussa 1 krt / 2 kk

kevättulvan aikana (yleensä 15.4.–15.5.) 1 krt / vk.

Näytteistä analysoidaan kiintoaine, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}), pH ja rauta.

Poikkeustilanteissa, rankkasateiden aikana ja esimerkiksi vähäistä merkittävämpien kaivutöiden jälkeen otetaan ylimääräiset näytteet, joista määritetään kiintoaine, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, COD_{Mn}, pH ja rauta.

Päästöjä tarkkaillaan tämän suunnitelman mukaisesti vuosittain huhtikuusta 2023 alkaen. Luvanhaltija voi perustellusta syytä esittää käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvetoraportin yhteydessä tai muussa yhteydessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi ehdotuksen päästö- ja/tai tehontarkkailun muuttamiseksi siten, että tarkkailua ei ole tehtävä joka vuosi tai että tarkkailua muutoin vähennetään. Perusteltu syy voi olla esimerkiksi vesienkäsittelyn tehon ja päästöjen vakiintuminen. Jatkuvatoimista virtaamamittausta tulee kuitenkin tehdä ympäri vuoden myös niinä vuosina, kun vesinäytteitä ei oteta.

Jälkihoitovaiheessa päästöjä tarkkaillaan tämän suunnitelman mukaisesti.

Tehon ja päästöjen laskenta

Vesienkäsittelyn teho lasketaan vuoden keskiarvona ennen tehostettua käsittelyä ja sen jälkeen otettujen näytteiden pitoisuuksien perusteella. Päästöt lasketaan bruttoarvoina käyttäen tuotantoalueen omia pitoisuus- ja virtaamatietoja. Tarvittaessa voidaan käyttää lähellä sijaitsevan, jatkuvassa tarkkailussa ja mahdollisimman samassa tuotantovaiheessa olevan tuotantoalueen virtaamatietoja.

Tehon ja päästöjen laskennassa ovat mukana kaikki näytteet sekä ohijuoksutukset ja muut häiriötilanteet.

Sellaisina vuosina, joina päästötarkkailua ei tehdä, arvioidaan päästöt Vähä Vehkanevan tuotantoalueen aiempien ominaispäästöjen ja tuotantoalueen oman virtaamamittauksen perusteella.

Päätöksen perusteluja

--

Aluehallintoviraston määräämä päästö- ja tehontarkkailu on pääosin luvanhaltijan esityksen mukainen. Hakemuksesta poiketen aluehallintovirasto edellyttää, että virtaamaa tarkkaillaan jatkuvatoimisesti ympäri vuoden.

Turvetuotannon päästöjen määrä on kytköksissä virtaaman vaihteluihin. Jatkuvatoimisen virtaamamittauksen avulla saadaan luotettavammat päästöarviot kuin tarkkailtaessa virtaamaa vain näytteenoton yhteydessä. Päätös mahdollistaa tarkkailun vähentämisen perustellusta syystä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksynnällä kuten hakija on esittänyt. Koska päästöjen määrä johtuu pääsääntöisesti virtaamien suuruudesta, saadaan tuotantoalueen oman jatkuvatoimisen virtaamamittauksen avulla arvioitua päästöt riittävän luotettavasti siinäkin tilanteessa, että päästötarkkailua muutoin päädytään vähentämään.

--

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Oy Alholmens Kraft Ab on vaatinut, että aluehallintoviraston päätöksen liitteenä 3 olevaa Vähä Vehkanevan tuotantoalueen käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelmaa muutetaan niin, ettei Vähä Vehkanevan tuotantoalueella edellytetä oman jatkuvatoimisen virtaamamittarin asentamista.

Perustelut

Päästölaskennassa tulee käyttää jatkuvatoimisesti mitattua virtaamatietoa, ei näytteenoton yhteydessä mitattuja hetkellisiä virtaamia. Luotettavat virtaamatiedot saadaan Vähä Vehkanevan tapauksessa myös ilman omaa mittaria, koska tuotantoalueen välittömässä läheisyydessä on muita alueita (*Oy Alholmens Kraft Ab*:n tuotantoalueet Länkkjärvenneva ja Kötyskäsaarenneva–Iso Vehkaneva), joilla jatkuvatoimista virtaaman mittausta tehdään ja joiden mittaustietojen voidaan olettaa vastaavan hyvin Vähä Vehkanevan tuotantoalueen virtaamia. Vähä Vehkanevan tuotantoalueen kuivatusvesistä noin 1/5 johdetaan Kötyskäsaarennevan tuotantoalueen pintavalutuskentälle.

Virtaamatietojen luotettavuus voidaan varmistaa vertaamalla jatkuvatoimisen mittauksen perusteella saatua valumaa ($l/s \text{ km}^2$) Vähä Vehkanevan tuotantoalueen näytteenottohetkellä mitattujen virtaamien perusteella laskettuun valumaan ($l/s \text{ km}^2$) samoina ajankohtina. Jatkuvatoimista virtaaman mittausta voidaan jatkaa Vähä Vehkanevan tuotantoalueen läheisyydessä sijaitsevalla tuotantoalueella niin pitkään, kuin se on tarkkailun kannalta tarpeen. Näin ollen Vähä Vehkanevan tuotantoalueen päästöt voidaan luotettavasti arvioida myös tulevaisuudessa ja myös siinä tilanteessa, että näytteenottoa päädyttäisiin vähentämään.

Jatkuvatoimisen virtaamamittauksen kustannus on korkea siihen nähden, ettei sillä Vähä Vehkanevan tapauksessa saavuteta lisäarvoa tarkkailulle.

Vähä Vehkanevan tuotantoalueen purkuputken alapuolinen oja padottaa vettä. Padotus aiheuttaa ongelmia virtaaman mittaukselle ja on hyvin mahdollista, ettei Vähä Vehkanevan tuotantoalueelta sen vuoksi saada luotettavaa

virtaamatietoa tuotantoalueelle asennettavalla virtaamamittarilla. Tällöin investointi olisi turha, ja päästöarvioinnissa jouduttaisiin silti käyttämään korvaavaa virtaamatietoa toiselta tuotantoalueelta.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hakemuksesta antamassaan lausunnossa todennut, ettei jatkuvatoimisen virtaamamittarin asentaminen Vähä Vehkanen tuotantoalueelle ole tarpeen, vaan päästötarkkailussa voidaan hyödyntää läheisten soiden virtaamatietoja. Lausunnossa on myös todettu, että Vähä Vehkanen tuotantoalueen pintavalutus Kentän purkupisteelle on vaikea saada virtaamamittausta varten riittävästi pudotuskorkeutta, koska alapuolinen laskuoja padottaa vettä.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Kaustisen ja Kruunupyyn kunnissa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta on pyydetty lausunto valituksesta. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Kaustisen kunnalle, Kaustisen kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisille, Kruunupyyn kunnalle, Kruunupyyn kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on lausunnossaan esittänyt, että aluehallintovirasto hyväksyi päätöksessään Oy Alholmens Kraft Ab:n esittämän päästötarkkailusuunnitelman (näytteenottorytmi huhti-syyskuu 1 krt/kk, loka-maaliskuu 1 krt/2 kk ja kevättulvan aikana 1 krt/vko kuukauden ajan) lisäten siihen jatkuvatoimisen virtaaman mittauksen. Päästötarkkailu vastaa tällöin valtakunnallisesti yhdenmukaisiin käytäntöihin ohjaavan Turvetuotannon tarkkailuohjeen (Ympäristöministeriön julkaisuja 2020:13, s. 22) suuntaa antavaa vaihtoehtoa 1. Jatkuvalla virtaamamittauksella päästään toiminnanharjoittajan esittämällä näytemäärällä riittävään tarkkuuteen päästöjen arvioinnissa.

Mikäli virtaamanmittaus on ei-jatkuvatoimista, tulee Turvetuotannon tarkkailuohjeen suuntaa antavan vaihtoehdon 3 mukaan näytteenottoa toteuttaa hakijan esittämää tarkkailutiheyttä useammin (s. 23, näytteenottorytmi esim. huhti-syyskuu 1 krt/2vko, kevättulva 1 krt/vko kuukauden ajan ja muulloin 1 krt/kk). Kyseistä vaihtoehtoa voidaan tarkkailuohjeen mukaan soveltaa vain alueille, missä ei ole mahdollista järjestää jatkuvaa virtaamanmittausta tai päästölaskentaan on käytettävissä läheisen tuotantoalueen jatkuvatoimisen virtaamamittauksen tietoja. Oy Alholmens Kraft Ab:n lupahakemuksen 1.7.2022 toimittaman täydennyksen mukaan Vähä Vehkanen tuotantoalueen pintavalutus Kentältä lähtevän veden jatkuvatoiminen mittaus on mahdollista toteuttaa, minkä vuoksi aluehallintovirasto päätyi päätöksensä perusteluissa

esittämistään syistä määräämään jatkuvatoimisen virtaamamittauksen näytteenottotiheyden lisäämisen sijaan.

Hakijan esittämät virtaamatiedoiltaan Vähä Vehkanevan tuotantoaluetta vastaavat jatkuvatoimisesti tarkkaillut tuotantoalueet, Länkkjärvenneva ja Kötyskäsaarenneva–Iso Vehkaneva, sijaitsevat Ullavanjoen alaosan alueella (49.051), kun taas Vähä Vehkanevan tuotantoalue sijoittuu pääosin Köyhäjoen keskiosan alueelle (49.062). Etäisyyttä kyseisten tuotantoalueiden pintavalutuskentiltä Vähä Vehkanevan tuotantoalueen pintavalutuskentälle on noin kuusi kilometriä. Epävarmuutta mittaustuloksiin ja niiden soveltamiseen lisää pintavalutuskenttien sijoittuminen erilleen tuotantoalueista, esimerkiksi Vähä Vehkanevan tuotantoalueen pintavalutuskenttä sijoittuu yli kilometrin päähän tuotantoalueesta.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on vastineessaan esittänyt, että sillä ei ole lisättävää Vähä Vehkanevan tuotantoalueen päästötarkkailusta aluehallintovirastolle antamaansa lausuntoon. Vähä Vehkanevan tuotantoalueen päästölaskennassa on aiemmin käytetty Länkkjärvennevan tuotantoalueen jatkuvatoimisen virtaamamittarin dataa. Oman virtaamamittarin asentaminen Vähä Vehkanevan tuotantoalueelle ei ole tarpeen, vaan päästötarkkailussa voidaan hyödyntää läheisten soiden virtaamatietoja. ELY-keskus on hakijan kanssa yhtä mieltä siitä, että purkupuutken alapuolisen ojan padotus voi aiheuttaa ongelmia virtaaman mittaukselle.

Kaustisen kunnan terveysuojeluviranomainen on ilmoittanut, ettei sillä ole lausuttavaa asiaan. *Kruunupyyn kunta* ja *Kruunupyyn kunnan ympäristönsuojeluviranomainen* ovat ilmoittaneet, että ne eivät anna vastinetta asiassa.

Oy Alholmens Kraft Ab on vastaselityksessään esittänyt muun ohella, että Turvetuotannon tarkkailuohjeessa esitetyt päästötarkkailuvaihtoehdot ovat vain suuntaa antavia. Tarkkailu harkitaan aina tapauskohtaisesti ottaen huomioon esimerkiksi tuotantoalueen pinta-ala, vesienkäsittelymenetelmät, päästöjen määrä ja päästöjen merkitys alapuolisen vesistön tilan kannalta. Vähä Vehkanevan tuotantoalueella ei ole tiedossa seikkoja, jotka edellyttäisivät esitettyä tiheämpää tarkkailua. Kaikilla turvetuotantoalueilla ei tehdä jatkuvatoimista virtaamanmittausta, vaan yleisesti päästölaskennassa käytetään toisen lähellä sijaitsevan tuotantoalueen virtaamatietoja tai vesistömallijärjestelmästä saatuja valumatietoja. Vähä Vehkanevan tuotantoalueen läheisyydessä tehdään jatkuvatoimista mittausta kahdella tuotantoalueella, joten hakija katsoo Vähä Vehkanevan tuotantoalueen päästöjen olevan hakijan esittämällä tarkkailutiheydellä laskettavissa keskimääräistä tarkemmin, vaikka käytössä ei olisi omaa virtaamamittaria.

Vesistöön johdettavat päästöt vaihtelevat tuotantoaluekohtaisesti sekä vuosien ja vuodenaikojen mukaan, kuten turvetuotannon tarkkailuohjeessa todetaan. Merkittävin valumiin vaikuttava tekijä on sadanta, joka on lähekkäin sijaitsevilla tuotantoalueilla yleensä sekä määrällisesti että ajallisesti hyvin samankaltainen. Lisäksi valumaan vaikuttavat tuotantovaihe ja

vesienkäsittelymenetelmät, jotka ovat Vähä Vehkanevan, Länkkjärvennevan ja Kötyksäsaareneva–Iso Vehkanevan tuotantoalueilla samat. Koska päästöt riippuvat ennen kaikkea säästä, oleellista ei ole sama valuma-alue, vaan samankaltaiset sääolosuhteet. Sadannan kannalta pintavalutuskenttien välinen etäisyys (noin 6 km) on pieni. On myös huomioitava, että kentille johdettava vesi tulee tuotantoalueilta, jotka sijaitsevat lähempänä toisiaan kuin pintavalutuskentät.

Tuotantoalueita lähimmät Ilmatieteen laitoksen sääasemat sijaitsevat Kaustisen Tastulassa ja Toholammin Oravalassa. Näiden sääasemien vuoden 2022 vuorokausisademäärien perusteella sateet ovat ajoittuneet pääsääntöisesti samoihin ajankohtiin, ja ne vastaavat myös määrällisesti hyvin toisiaan. Vuoden kokonaissademäärä Kaustisella oli 580 mm ja Toholammilla 630 mm. Havaintoasemien välinen etäisyys on yli 30 kilometriä.

Vähä Vehkanevan tuotantoalueen pintavalutuskentän purkupisteelle on vaikea saada virtaamamittausta varten riittävästi pudotuskorkeutta, koska alapuolinen laskuoja padottaa vettä. Purkuojaa on perattu pudotuskorkeuden lisäämiseksi, mutta padotus on edelleen todennäköistä. Turvetuotannon tarkkailuohjeessa todetaan, että mikäli alapuolinen oja padottaa vettä mittapadolle siten, että mittapadon lukema ei anna oikeaa kuvaa tuotantoalueelta purkautuvasta vesimäärästä, ei virtaamatietoa voi käyttää. Vaikka Vähä Vehkanevan tuotantoalueen mittapadolle on mahdollista asentaa jatkuvatoiminen virtaamamittari, padotuksen vuoksi luotettavien virtaamatietojen saaminen on epävarmaa. Tällöin päästölaskennassa olisi virtaamamittauksesta huolimatta käytettävä läheisen tuotantoalueen valumatietoja.

Virtaamatietojen luotettavuus voidaan tarkkailun aikana varmistaa vertaamalla jatkuvatoimisen mittauksen perusteella saatua valumaa ($l/s \text{ km}^2$) Vähä Vehkanevan tuotantoalueelta näytteenottohetkellä mitattujen virtaamien perusteella laskettuun valumaan ($l/s \text{ km}^2$) samoina ajankohtina. Mikäli tietojen vastaavuus ei odotuksista poiketen olisi riittävä, voidaan valvovan viranomaisen päätöksellä tarvittaessa ottaa käyttöön jatkuvatoiminen virtaamamittaus tai vaihtoehtoisesti lisätä tarkkailutiliheyttä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus Oy Alholmens Kraft Ab:n valituksen johdosta muuttaa aluehallintoviraston päätöksen liitteenä 3 olevan Vähä Vehkanevan tuotantoalueen käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelman kohtia Vesiin johdettavien päästöjen ja pintavalutuskentän tehon tarkkailu sekä Tehon ja päästöjen laskenta (*muutokset kursivilla*). Edellä mainitut kohdat kuuluvat kokonaisuudessaan seuraavasti:

Vesiin johdettavien päästöjen ja pintavalutuskentän tehon tarkkailu

(*Poistettu tekstiä*)

Vesinäytteet otetaan laskeutusaltaan jälkeen ennen pintavalutuskenttää ja pintavalutuskentän jälkeen mittakaivosta seuraavasti:

huhti–syyskuussa 1 krt / kk

loka–maaliskuussa 1 krt / 2 kk

kevättulvan aikana (yleensä 15.4.–15.5.) 1 krt / vk.

Näytteenoton yhteydessä mitataan virtaama. Näytteistä analysoidaan kiintoaine, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}), pH ja rauta.

Poikkeustilanteissa, rankkasateiden aikana ja esimerkiksi vähäistä merkittävämpien kaivutöiden jälkeen otetaan ylimääräiset näytteet, joista määritetään kiintoaine, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, COD_{Mn}, pH ja rauta.

Päästöjä tarkkaillaan tämän suunnitelman mukaisesti vuosittain huhtikuusta 2023 alkaen. Luvan haltija voi perustellusta syystä esittää käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvetoraportin yhteydessä tai muussa yhteydessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi ehdotuksen päästö- ja/tai tehontarkkailun muuttamiseksi siten, että tarkkailua ei ole tehtävä joka vuosi tai että tarkkailua muutoin vähennetään. Perusteltu syy voi olla esimerkiksi vesienkäsittelyn tehon ja päästöjen vakiintuminen. *(Poistettu tekstiä).*

Jälkihoitovaiheessa päästöjä tarkkaillaan tämän suunnitelman mukaisesti.

Tehon ja päästöjen laskenta

Virtaamat arvioidaan laskennallisesti Länkkjärvennevan tai Kötyskäsaarenneva–Iso Vehkannevan tuotantoaluiden jatkuvatoimisesti mitattujen virtaamatietojen perusteella.

Luvan haltijan tulee toimittaa 30.8.2024 mennessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi suunnitelma virtaamien laskemisesta ja niiden luotettavuuden varmistamisesta.

Vesienkäsittelyn teho lasketaan vuoden keskiarvona ennen tehostettua käsittelyä ja sen jälkeen otettujen näytteiden pitoisuuksien perusteella. Päästöt lasketaan bruttoarvoina käyttäen tuotantoalueen omia pitoisuustietoja ja *(poistettu tekstiä) Länkkjärvennevan tai Kötyskäsaarenneva–Iso Vehkannevan tuotantoalueen virtaamatietoja.*

Tehon ja päästöjen laskennassa ovat mukana kaikki näytteet sekä ohjuoksutukset ja muut häiriötilanteet.

Sellaisina vuosina, joina päästötarkkailua ei tehdä, arvioidaan päästöt Vähä Vehkannevan tuotantoalueen aiempien ominaispäästöjen ja *Länkkjärvennevan tai Kötyskäsaarenneva–Iso Vehkannevan tuotantoalueen virtaamamittauksen perusteella.*

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan tarkkailun toteuttamiseksi luvassa on määrättävä mittausmenetelmistä ja mittausten tiheydestä.

Asiassa saatu selvitys

Vähä Vehkanevan tuotantoalue sijaitsee Kaustisen kunnassa Köyhäjoen keskiosan valuma-alueen (49.062) ja Ullavanjoen alaosan valuma-alueen (49.051) alueilla. Ympäristöluvan mukainen tuotantoalueen kokonaispinta-ala on noin 89 ha. Turvetuotanto on aloitettu vuonna 2007. Tuotantovuosia on arvioitu olevan jäljellä noin 5–10.

Etäisyys Vähä Vehkanevan tuotantoalueelta Länkkyljärvennevan tuotantoalueelle on karttatarkastelun perusteella lyhimmillään noin 1,4 km ja Kötyskäsaarenneva–Iso Vehkanevan tuotantoalueelle noin 0,6 km.

Tuotantoalueen kuivatusvedet johdetaan sarkaojarakenteiden, virtausta säätävien patojen, laskeutusaltaiden sekä ympärivuotisesti toiminnassa olevan pintavalutuskentän kautta. Vähä Vehkanevan tuotantoalueen pintavalutuskentältä turvetuotantoalueen vedet johdetaan Umpiojaan ja edelleen Haanojan kautta Köyhäjokeen. Noin 16 ha:n osalta Vähä Vehkanevan tuotantoalueen kuivatusvedet käsitellään Kötyskäsaarennevan tuotantoalueen pintavalutuskentällä ja johdetaan Ullavanjokeen. Kötyskäsaarennevan tuotantoalueen pintavalutuskentällä käsiteltäviä vesiä tarkkaillaan Kötyskäsaarennevan tuotantoalueen ympäristöluvan mukaan.

Toimintaa koskevan aluehallintoviraston päätöksen 6.9.2011 nro 101/2011/1 mukaan vesinäytteet on tullut ottaa neljä kertaa vuodessa kahden vuoden ajan päätöksen antamisen jälkeen ja kahden vuoden ajan ennen tarkistushakemuksen jättämistä sekä jälkihoidon aikana. Näytteenoton yhteydessä mitataan virtaama.

Hakemuksen mukaan tuotantoalueella on tehty päästötarkkailua vuosina 2018–2020. Tuona aikana näytteitä on saatu vähän muun muassa ympäristöluvan mukaisen tarkkailuvelvoitteen suppeuden ja virtaaman puuttumisen vuoksi. Pintavalutuskentälle tulevasta vedestä on saatu kolmen tarkkailuvuoden aikana kolme näytettä ja lähtevästä vedestä viisi. Vuonna 2020 näytteitä ei saatu lainkaan, koska pintavalutuskentän alapuolisella havaintopisteellä ei ollut näytteenottokäyntien aikaan virtaamaa. Sama tilanne on toistunut useita kertoja aiempina tarkkailuvuosina.

Aluehallintovirastolle toimittamassaan päästötarkkailusuunnitelmassa hakija on esittänyt, että näytteet otetaan yhteensä noin 14 kertaa vuodessa. Huhti-syyskuussa näytteet otetaan kerran kuukaudessa, loka-maaliskuussa kerran kahdessa kuukaudessa ja kevättulvan aikaan kerran viikossa kuukauden ajan. Kevättulvan aikana tehdään lisäksi tiheennettyä tarkkailua ja ylivalumatilanteissa otetaan ylimääräisiä näytteitä. Tarkkailua jatketaan vuosittain toistaiseksi, kunnes tarkkailuaineistoa on riittävästi pintavalutus Kentän toiminnan luotettavaksi arvioimiseksi. Kun on nähtävissä, että pintavalutus Kenttä toimii ja tuotantoalueen päästöt ovat vakiintuneet, valvovan viranomaisen hyväksynnällä voidaan päättää tarkkailussa pidettävistä väli vuosista.

Päästötarkkailuvuosina Vähä Vehkanevan tuotantoalueen päästöt on laskettu omien näytteiden pitoisuuksien ja viereisen Alholmens Kraft Oy:n Länkkijärvennevan tuotantoalueen jatkuvatoimisten virtaamien avulla valuma-alueiden suhteessa. Hakija on esittänyt, että päästöt lasketaan jatkossakin samalla menetelmällä.

Päästötarkkailusuunnitelman täydennyksessä hakija on esittänyt, että Vähä Vehkanevan tuotantoalueen pintavalutus Kentältä lähtevän veden jatkuvatoiminen mittausta on mahdollista toteuttaa, mutta sillä ei saada kustannuksiin nähden merkittävää lisähyötyä. Mikäli Länkkijärvennevan tuotantoalueen virtaamimitauksessa ilmenee ongelmia, eikä tietoja voida kaikissa tilanteissa käyttää Vähä Vehkanevan tuotantoalueen päästölaskentaan, laskennassa voidaan käyttää Oy Alholmens Kraft Ab:n Kötyskäsaarennevan–Iso Vehkanevan tuotantoalueen virtaamatietoja. Kötyskäsaarennevan–Iso Vehkanevan tuotantoalueen virtaamimittari on asennettu huhtikuussa 2021. Länkkijärvennevan tuotantoalueen toiminta sekä alueella tehtävä päästötarkkailu ja virtaaman mittausta jatkuvat toistaiseksi. Virtaaman mittausta jatketaan myös mahdollisina tarkkailun väli vuosina.

Hallinto-oikeuteen toimittamassaan vastaselityksessä hakija on esittänyt Kaustisen Tastulassa ja Toholammin Oravalassa sijaitsevien Ilmatieteen laitoksen sääasemien vuorokausisademäärät vuonna 2022.

Oikeudellinen arviointi ja johtopäätökset

Valituksenalaisen aluehallintoviraston päätöksen mukaan virtaama tulee mitata Vähä Vehkanevan turvetuotantoalueella jatkuvatoimisesti ympäri vuoden.

Valittaja on esittänyt, että Vähä Vehkanevan tuotantoalueen virtaamien arvioimiseen voidaan käyttää toiminnanharjoittajan kahden muun tuotantoalueen, Länkkijärvennevan ja Kötyskäsaarenneva–Iso Vehkanevan, jatkuvatoimisesti mitattuja virtaamatietoja.

Saadun selvityksen perusteella edellä mainitut tuotantoalueet ovat samassa tuotantovaiheessa, ja niillä on sama vesienkäsittely kuin Vähä Vehkanevalla. Kyseiset tuotantoalueet sijaitsevat lähellä Vähä Vehkanevan tuotantoaluetta,

minkä perusteella alueiden sademäärien voidaan katsoa vastaavan toisiaan. Hallinto-oikeus arvioi edellä olevan perusteella, että Vähä Vehkanevan tuotantoalueen valumat ovat samaa tasoa kuin Länkkjärvennevan ja Kötyskäsaarenneva–Iso Vehkanevan tuotantoalueiden valumat, joten Vähä Vehkanevan tuotantoalueen virtaama-arvot on mahdollista arvioida luotettavasti laskennallisesti näiden tuotantoalueiden virtaamatietojen perusteella. Virtaamatietojen luotettavuus voidaan varmistaa vertaamalla Vähä Vehkanevan tuotantoalueella näytteenoton yhteydessä mitattujen virtaamien perusteella laskettuja valumia edellä mainittujen tuotantoalueiden valumiin samoina ajankohtina. Lisäksi virtaamatietoja voidaan varmistaa vesistömallijärjestelmästä saatujen valuntatietojen avulla.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaan Vähä Vehkanevan tuotantoalueen pintavalutus Kentän alapuolinen oja padottaa vettä, minkä vuoksi jatkuvatoimisella virtaaman mittauksella ei saataisi luotettavia tuloksia. Oikeudellisesti sitomattoman Turvetuotannon tarkkailuohjeen mukaan, mikäli alapuolinen oja padottaa vettä mittapadolle siten, että mittapadon lukema ei anna oikeaa kuvaa tuotantoalueelta purkautuvasta vesimäärästä, virtaamatietoa ei voi käyttää. Mittapadon padotustilanteissa virtaamat arvioidaan ensisijaisesti lähellä sijaitsevalta, samalla vesienkäsittelyllä varustelluilta tuotantoalueilta mitattujen valumien avulla tai sopivan korvaavan kohteen puuttuessa ympäristöhallinnon vesistömallijärjestelmästä saatavien valuntojen avulla.

Hallinto-oikeus katsoo, että valituksenalaisen päätöksen liitteessä 3 määrätty tarkkailutiheys on riittävä, kun otetaan huomioon, että tuotantoalueen virtaamat on mahdollista arvioida luotettavasti laskennallisesti.

Sillä, että Länkkjärvennevan ja Kötyskäsaarenneva–Iso Vehkanevan tuotantoalueet sijaitsevat osin eri vesistöalueilla kuin Vähä Vehkaneva, ei ole merkitystä valumien määriin.

Edellä esitetyn perusteella ja kun lisäksi otetaan huomioon Vähä Vehkanevan tuotantoalueen jäljellä oleva tuotantoaika, hallinto-oikeus katsoo, että virtaamia ei ole tarpeen tarkkailla Vähä Vehkanevan tuotantoalueella oman jatkuvatoimisen virtaamamittauksen avulla, kun virtaamat voidaan arvioida Länkkjärvennevan tai Kötyskäsaarennevan–Iso Vehkanevan tuotantoalueiden jatkuvatoimisesti mitattujen virtaamatietojen perusteella. Hakijan tulee toimittaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi suunnitelma virtaamatietojen luotettavuuden varmistamisesta ja virtaamien laskemisesta.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Kaustisen ja Kruunupyyn kunnanhallitusten on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli **viimeistään 18.7.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Sinikka Kangasmaa ja Pirjo Joutsenlahti sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Merilin Vartia. Asian on esitellyt notaari Sanna Eirtovaara.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

Oy Alholmens Kraft Ab

Jäljennös maksutta

Kaustisen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Kaustisen kunnan terveydensuojeluviranomainen

Kaustisen kunnanhallitus

Kruunupyyn kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Kruunupyyn kunnanhallitus

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
KalatalousviranomainenEtelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueLänsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto /
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
  - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
  - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
  - vaatimusten perustelut
  - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>